

Naziv politike:	Politika zaštite deteta
Verzija:	2.0
Datum odobrenje:	
Autor:	NVO DOMOVİK
Datum revizije:	Februar 2020

Politika zaštite deteta

Deca koja dođu u kontakt sa NVO DOMOVİK kao rezultat naših aktivnosti moraju biti zaštićena do najviše moguće mere od namernih i nepažljivih radnji i nedostataka koji ih stavljaju u rizik od zlostavljanja dece, seksualnog iskorišćavanja, povrede i bilo kakve druge opasnosti.

Ova odgovornost važi za sve naše zaposlene i predstavnike i iskazana je u mnogim politikama. Ova dužnost za brigu je ugrađena u našu politiku za zaštitu deteta.

Ova politika zahteva:

- Da NVO DOMOVİK zaposli samo predstavnike koji su primereni za rad sa decom i da primeni striktnu praksu zapošljavanja sigurnog za decu.
- Da svako povezan sa organizacijom bude svestan svojih obaveza i da na odgovarajući način odgovara na pitanja zlostavljanja dece i seksualnog iskorišćavanja dece.
- Da se svako ko predstavlja našu organizaciju ponaša na odgovarajući način prema deci i da nikada ne zloupotrebi položaj poverenja koje dolazi sa članstvom u porodici NVO DOMOVİK.
- Da svako ko predstavlja organizaciju mora da aktivno stvori sigurno okruženje za decu koja dođu u dodir sa organizacijom.
- Sve aktivnosti i programi rada uključujući i tokom odgovora na hitne humanitarne situacije budu procenjene u pogledu rizika za decu koji su smanjeni ili uklonjeni svim sredstvima u našj kontroli.
- Centralne, regionalne i nacionalne kancelarije ustanovljuju i održavaju sisteme koji promovišu svest o zaštiti deteta, omogućavaju prevenciju opasnosti, olakšavaju izveštavanje i odgovaranje na zabrinutosti za zaštitu.

Na ovaj način mi činimo NVO DOMOVİK sigurnim za decu i stvaranjem organizacije sigurne za dete mi odajemo počast njihovim pravima i našim aspiracijama.

1. Šta je zlostavljanje dece?

Zlostavljanje dece se sastoji od bilo čega što pojedinci, institucije ili procesi čine ili ne čine, što direktno ili indirektno šteti deci ili oštećuje njihove izgleda za siguran i zdrav razvoj u odraslom dobu. Ova politika pokriva sve oblike zlostavljanja dece. NVO Domovik prepoznaje

pet kategorija zlostavljanja dece, a to su seksualno zlostavljanje, fizičko zlostavljanje, emocionalno zlostavljanje, zanemarivanje i eksploatacija. Druge pod-kategorije mogu se usvajati sa vremena na vreme. Politika takođe pokriva svaku lošu praksu čuvanja.

Definicije zlostavljanja dece:

Seksualno zlostavljanje	Seksualno zlostavljanje je uključivanje deteta u seksualne aktivnosti, bez obzira da li je dete svesno šta se dešava. Aktivnosti mogu uključivati fizički kontakt, uključujući napad prodiranjem (na prime, silovanje ili oralni seks) ili radnje bez penetracije, kao što su masturbacija, ljubljenje, trljanje i dodirivanje izvan odeće. One mogu uključivati i aktivnosti bez kontakta, kao što su uključivanje dece u gledanje, ili u proizvodnju seksualnih slika, gledanje seksualnih aktivnosti, ohrabrivanje dece da se ponašaju na seksualno neprikladan način, ili doterivanje deteta u pripremi za zlostavljanje (uključujući putem Interneta). Odrasli muškarci ne izvršavaju isključivo seksualno zlostavljanje. Žene takođe mogu počinuti seksualno zlostavljanje, kao i druga deca.
Fizičko	Fizičko zlostavljanje obuhvata namernu upotrebu fizičke sile koja namerno ili nenamerno uzrokuje rizik od/ili stvarne povrede deteta. To može uključivati udaranje, tresanje, bacanje, trovanje, paljenje ili opekotine, utapanje, gušenje ili na drugi način uzrokovanje nenamernog fizičkog oštećenja djeteta. Fizička povreda može biti uzrokovana i kada roditelj ili staratelj izmisli simptome, ili namerno izaziva, bolest ili privremenu, trajnu povredu ili ograničenu sposobnost deteta.
Emocionalno	Emocionalno zlostavljanje uključuje nanošenje štete emocionalnom, intelektualnom, mentalnom ili psihološkom razvoju deteta. Ovo se može pojaviti kao izolovani događaj ili na neprekidnoj osnovi. Emocionalno zlostavljanje uključuje, ali nije ograničeno na bilo koje poniženje ili ponižavajuće postupanje (na primer, nazivanje pogrdnim imenima, pretnje, vikanje/vrištanje/psovanje, zadirkivanje, stalna kritika, omalovažavanje, naglasak na sramotu, itd.), Neispunjavanje emocionalnih potreba deteta i odbacivanje, ignorisanje, teroriziranje, izolovanje ili zatvaranje deteta.
Zanemarivanje	Zanemarivanje uključuje, ali nije ograničeno na, neuspeh u obezbeđivanju adekvatne hrane, dovoljne ili sezonski odgovarajuće odeće i/ili skloništa za dete. Zanemarivanje takođe ne sprečava štetu; neuspeh da obezbedi adekvatan nadzor; neuspeh u obezbeđivanju pristupa odgovarajućoj medicinskoj nezi ili lečenju ili pružanju neodgovarajućeg medicinskog tretmana (npr. davanje lekova kada nije odobreno); ili ako ne obezbedi sigurno fizičko okruženje (npr. izloženost nasilju, nesigurna programska lokacija, nesigurne prakse spavanja, oslobađanje deteta od neovlašćene odrasle

	osobe, pristup oružju ili štetnim predmetima, neuspeh u kreiranju sigurnog prostora za decu gde će deca boraviti, itd). To mogu biti i zaposleni u NGO Domoviku, partneri, i pod-korisnici koji ne primenjuju minimalne zahteve utvrđene u obaveznim procedurama.
Iskorišćavanje	Iskorišćavanje dece je krovni izraz koji se koristi za opis zlostavljanja dece koja su prisiljena, prevarena, prisiljena ili prodana u aktivnosti i za svrhu eksploatacije. Za spasavanje dece, iskorišćavanje dece uključuje moderno ropstvo i trgovinu decom i decom koja su prisiljena ili regrutovana za oružani sukob. Seksualna eksploatacija dece predstavlja oblik seksualnog zlostavljanja dece. To se dešava kada pojedinac ili grupa iskoristi neuravnoteženost moći da prisili, manipuliše ili obmani dete ili mladu osobu mlađu od 18 godina u seksualnu aktivnost; (a) u zamenu za nešto što žrtva treba ili želi, i/ili (b) za finansijsku korist ili napredniji status počinioca ili posrednika. Žrtva je možda seksualno iskorišćavana čak i ako seksualna aktivnost izgleda konsenzualno. Seksualna eksploatacija dece ne uključuje uvek fizički kontakt; može se desiti i upotrebom tehnologije. Unutar NGO Domovik seksualno zlostavljanje i iskorišćavanje dece uključuje i rani i prisilni brak dece.
Dečiji rad	Dečiji rad je posao koji deci uskraćuje detinjstvo, njihov potencijal i dostojanstvo, a to šteti fizičkom i mentalnom razvoju. To je posao koji: • mentalno, fizički, društveno ili moralno opasno i štetno za decu; i □ ometa njihovo školovanje; • lišavanje mogućnosti da pohađaju školu; • obavezujući ih da prerano napuste školu; ili • zahtevanje od njih da pokušaju da kombinuju pohađanje škole sa preterano dugim i teškim radom. Ako je mlada osoba, mlađa od 18 godina, deo programa stažiranja u okviru zakona zemlje i ne ispunjava ni jedno od gore navedenih, NGO Domovik to neće smatrati dečjim radom. Međutim, svaki izvođač ili podugovarač mora obavestiti NGO Domovik o imenu svakog učenika koji će biti direktno uključen u naš rad. Za NGO Domovik nije prihvatljivo za bilo koje osoblje ili predstavnike da angažuju osobe mlađe od 18 godina da rade kao pomoćni radnici na radnom mestu ili kod kuće. Rad dece takođe može biti u obliku dečijeg ropstva. Dečije ropstvo je premeštanje mlade osobe (ispod 18 godina) drugoj osobi kako bi mlađa osoba mogla biti iskorišćena.

Zlostavljanje i iskorišćavanje dece je kršenje osnovnih dečijih i ljudskih prava. Takođe može biti krivično delo. NVO Domovik ima pristup nulte tolerancije kada je u pitanju delovanje radi

zaštite dece od svih oblika iskorišćavanja i zlostavljanja. Zalažemo se da u svojim poslovima i vezama delujemo etički i sa integritetom i da primenimo efikasne sisteme kontrole kako bismo osigurali da se iskorišćavanje i zlostavljanje dece ne odvija nigde u našim poslovima ili u bilo kom od naših lanaca snabdevanja ili partnerstvima.

NVO Domovik je takođe posvećen transparentnosti u našim poslovima i u našem pristupu ka prevenciji i reagovanju na bilo koje ugrožavanje zaštite dece kroz naše lance snabdevanja i veze sa trećim stranama, dosledan u vezi naših nacionalnih i međunarodnih obaveza, i pridržavanju primenjivim zakonima, statutima, regulativama i kodeksima, uključujući:

- Konvencija o Pravima Deteta Ujedinjenih Nacija (UNCRC);
- Bilten generalnog sekretara UN: Specijalne mere za zaštitu od seksualne eksploatacije i seksualnog zlostavljanja;
- Zakon o Modernom Ropstvu u Velikoj Britaniji 2015;
- Zakon Sjedinjenih Američkih Država o Zaštiti žrtava trgovine ljudima iz 2000. godine
- USAID ADS 303 Obavezna Standardna Odredba, Trgovina ljudima (jul 2015.); i
- Međunarodni standardi rada o Dečijem Radu i Prisilnom radu.

Kada se smernice u ovoj politici nađu u sukobu sa bilo kojim važećim zakonom ili regulativama, najviši standard se mora pridržavati u svakom trenutku.

2. Naš pristup prevenciji zlostavljanja i iskorišćavanja dece

NVO Domovik je posvećen prevenciji zlostavljanja i iskorišćavanja dece kroz sledeće načine:

Podizanje svesti: Obezbeđivanje da svo osoblje, predstavnici i treće strane povezane sa NVO Domovik – om budu svesni viših standarda ponašanja i kao što je očekivano od njih, zaštite decu od bilo kog oblika zlostavljanja ili iskorišćavanja u svom privatnom i poslovnom životu.

Prevencija: Kroz podizanje svesti i kroz dobre prakse, obezbeđivanje da osoblje i oni koji rade sa NVO Domovik-om minimiziraju rizike od bilo kog oblika zlostavljanja i iskorišćavanja dece, uključujući ali ni na koji način ograničavajući se na sprovođenje relevantnih provera osoblja kao deo svog procesa zapošljavanja.

Izveštavanje: Obezbeđivanje da je svom osoblju i onima koji rade sa NVO Domovik-om jasno koje korake treba preduzeti kada se pojave sumnje ili brige u vezi navoda o zlostavljanju ili iskorišćavanju dece.

Reagovanje: Obezbeđivanje da se odmah preduzmu mere za identifikovanje i adresiranje izveštaja zlostavljanja i iskorišćavanja dece, i obezbeđivanje bezbednosti i dobrobiti dece koja su uključena.

Kako bismo pomogli da identifikujete slučajeve zlostavljanja i iskorišćavanja dece, kao i loše prakse zaštite dece, sledeće stavke su primeri zabranjenog ponašanja i delovanja koje NVO Domovik ne toleriše:

- a. Fizički, seksualno ili emocionalno naškoditi ili pretiti da se naškodi detetu. Ovo uključuje i udaranje deteta ili bilo koji drugi oblik fizičkog ili ponižavajućeg postupka.
- b. Stupanje u bilo koji oblik seksualne aktivnosti sa bilo kim ispod 18 godina, bez obzira na godine stupanja u odnos ili lokalnih običaja.
- c. Razmena novca, zaposlenja, robe ili usluga za seks, uključujući seksualne usluge ili druge oblike ponižavanja, degradiranja ili eksploatišućeg ponašanja. Ovo uključuje zamenu za pomoć koja je namenjena korisnicima i njihovim porodicama.
- d. Slanje privatnih poruka deci koju ste upoznali kroz NVO Domovik, na primer privatno komuniciranje na društvenim mrežama ili putem mobilnog telefona
- e. Angažovati bilo koga mlađeg od 18 godina u eksploatišućem i štetnom radu.
- f. Zaposleni koji stupaju u komercijalnom iskorišćavanju dece, na primer zaposleni u hotelu koji učestvuje u seksualnom zlostavljanju od strane gostiju hotela ili indirektno.
- g. Uzrokovanje smrti ili ozbiljno povređivanje deteta zbog nepromišljene ili nepažljive vožnje.
- h. Nepoštovanje zakona ili neophodnih procedura i regulativa koje dovodi do smrti ili povrede deteta.

3. Obaveze koje očekujemo od vas

NVO Domovik očekuje iste visoke standarde od svih naših partnera, dobavljača i svih trećih strana koje rade sa ili za NVO Domovik, uključujući preduzimanje mera radi zabranjivanja stupanja u bilo koji oblik seksualnog iskorišćavanja deteta, seksualnog zlostavljanja ili bilo kog drugog oblika iskorišćavanja od strane svog osoblja i predstavnika u njihovim ličnim i poslovnim životima.

- a) Morate imati politku nulte tolerancije za bilo koji oblik zlostavljanja dece i iskorišćavanja i preduzeti sve neophodne mere koje su na raspolaganju da se preventira i reaguje na stvarne pretnje, pretnje u pokušaju ili pretnje zlostavljanja dece i iskorišćavanja koje uključuje NVO Domovik osoblje ili predstavnike, ili zaposlene i predstavnike vaše organizacije koje nastaje tokom sprovođenja odredi ovog Sporazuma.
- b) Morate osigurati da vaše osoblje i oni koji rade sa NVO Domovik-om budu pod vašom kontrolom i budu potpuno svesni ove politike, kao i da ih ohrabrite da prijavljuju stvarne ili sumnjive slučajeve zlostavljanja dece koji uključuju NVO Domovik osoblje ili predstavnike, ili zaposlene i predstavnike vaše organizacije koje nastaje tokom sprovođenja odredbi ovog Sporazuma.
- c) Morate **odmah prijaviti** svaku sumnju ili slučaj zlostavljanja dece ili iskorišćavanja koje su nastale u NVO Domovik, vašoj organizaciji ili koji je u poslovnoj vezi sa NVO Domovik-om. Ako se ne prijavi, tretiraće se ozbiljno i može rezultirati raskidom bilo kog sporazuma sa NVO Domovik.

- d) Ukoliko vi ili bilo koje osoblje koje radi za NVO Domovik pod vašom kontrolom sumnja ili postane zabrinuto u vezi zaštite dece koje se odnosi na rad za NVO Domovik, obavezni ste da:
- Delujete brzo i odmah prijavite sumnje ili saznanja o slučaju zaštite dece, prijavite na office@domovik.org
 - Zadržite bilo koje poverljive informacije između vas i osobe kojoj ovo prijavljujete.
- e) Sarađivaćete sa NVO Domovik-om I bilo kojoj istrazi prijavljenoj u okviru ovog Sporazuma i redovno ažurirati NVO Domovik o bilo kakvim detaljima u okviru ovog Sporazuma, uključujući ali ne ograničavajući se na radnje koje ste preduzeli tokom reaganja.

NAČELA

- **Lična odgovornost.** Svi predstavnici NVO DOMOVIK-a moraju pokazati najviše standarde ponašanja prema deci i u svom privatnom i profesionalnom životu. Oni imaju odgovornost da razumeju i promovišu ovu politiku. Oni takođe moraju učiniti sve da spreče, prijave i odgovore na odgovarajući način na svaku zabrinutost ili potencijalno kršenje politike.
- **Univerzalnost.** Politika obuhvata obavezne zahteve koji važe za svakog u svim aspektima rada NVO DOMOVIK-a bez obzira na to kako i gde oni rade uključujući i tokom odgovora na vanredne humanitarne situacije.
- **Pristup zasnovan na standardima.** NVO DOMOVIK je usvojio pristup zaštite deteta zasnovan na standardima. Naši standardi zaštite i standardi ponašanja osoblja često su viši od onih u nacionalnim zakonima i običajima ili tradicijama zajednice. Ipak, naši standardi ti sa kojima se predstavnici saglase kada pristupaju NVO DOMOVIK-u porodici i oni će biti držani odgovornim prema tim standardima.
- **Otvorenost.** Mi težimo ka stvaranju okruženja u vezi sa pitanjima zaštite deteta gde će sva pitanja ili zabrinutosti biti izneti i o njima razgovarano
- **Transparentnost i odgovornost.** Ovo je od suštinskog značaja kako bi se osiguralo da može da se radi na rešavanju loših praksi, potencijalno zlostavljajuće ponašanje može biti osporeno i najbolje prakse promovisane.
- **Odgovornost deci i njihovim zajednicama.** Preko jačanja naših internih sistema, standarda i prakse mi ćemo biti odgovorniji prema ljudima kojima želimo da služimo.
- **Učešće dece i nediskriminacija.** Deca bi trebalo da budu osnažena a razumeju svoja prava u ovoj oblasti i da budu svesna šta je prihvatljivo i neprihvatljivo i šta mogu da učine ukoliko postoji problem ili zabrinutost.

Spisak primera neprihvatljivog ponašanja

Zaposleni, partneri i ostali predstavnici nikada ne smeju:

1. Udariti ili na drugi način fizički napasti ili fizički zlostavljati decu.
2. Angažovati se u seksualnim aktivnostima ili seksualnom odnosu sa bilo kojom osobom mlađom od 18 godina bez obzira na uzrast većine/pristanak ili lokalni običaj. Pogrešno verovanje o uzrastu deteta nije odbrana.
3. Razviti odnos sa decom koji bi na bilo koji način mogao da se smatra iskorišćavajućim ili zlostavljajućim.
4. Postupati na načine koji mogu biti zlostavljajući na bilo koji način ili mogu dovesti dete u rizik od zlostavljanja.
5. Koristiti rečnik, davati predloge ili nuditi saveta koji su neprikladni, uvredljivi ili zlostavljajući.
6. Fizički se ponašati na način koji nije prikladan ili je seksualno provokativan.
7. Ostaviti dete/decu sa kojom rade da u svom domupreko noću bez nadzora osim kada važe izuzetne okolnosti i kada je prethodno dobijena dozvola od svog neposrednog rukovodioca
8. Spavati u istom krevetu sa detetom sa kojim rade
9. Spavati u istoj sobi u kojoj je dete sa kojim rade osim kada važe izuzetne okolnosti i kada je prethodno dobijena dozvola od svog neposrednog rukovodioca
10. Obavljati za decu stvari lične prirode koje ona mogu da urade sama.
11. Dopuštati ili učestvovati u ponašanju dece koje je nezakonito, nebezbedno ili zlostavljajuće.
12. Postupati na načine koji imaju za cilj posramljivanje, ponižavanje, omalovažavanje ili degradiranje dece ili na drugi način vršiti bilo koji vid emotivnog zlostavljanja.
13. Diskriminisati, pokazivati nepravednog diferencijalnog tretmana ili favorizovati određene dece uz istovremeno isključivanje druge.
14. Provoditi preterano vreme zajedno sa decom daleko od drugih na način koji bi se mogao smatrati neprikladnim
15. Izlagati dete neprikladnim slikama, filmovima i veb stranicama uključujući i pornografiju i ekstremno nasilje
16. Postavljati sebe u položaj sa kojeg se neko čini ranjivim na navode o rđavom postupanju